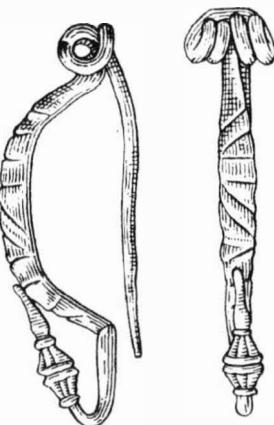

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESkoslovenské akademie věd
v Brně

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

BRNO 1973

kroužek, čep, hřeby a část závěsu se zbytky dřeva i zlomky různých kování. Nálezové okolnosti nebylo možno dodatečně ani spolehlivě rekonstruovat. Pocházejí bezpochyby z destrukce stavby a nebo z odpadové jámy, která mohla být zachycena v blízkosti obydli. Nelze však ani vyloučit možnost, že v narušeném prostoru pracoval středověký hrnčíř. Množství střepů by takové okolnosti mohlo nasvědčovat. Podrobnější typologický rozbor patrně ukáže, že některé tvary prozrazení cizí prvky, které mohou souviset s důsledky kolonisace.

I poslední objevy a zachráněné památky z okolí Bulhar ukazují, že je nutno celé oblasti dolního Podyjí věnovat neustálou pozornost.

Weitere Funde aus Bulhary (Bez. Břeclav) meldete neuerdings im Jahre 1972 J. Benada. Zahlreiche Gefäßscherben der Velaticer Kultur und latènezeitliche Keramikbruchstücke, aus den Objekten der hiesigen Schottergrube stammend, riefen eine Rettungsaktion des Institutes hervor. Beim Baue eines Trigonometers westlich der Gemeinde barg er auch Scherben der Velaticer Kultur, Situlen der latènezeitlichen Kultur und Scherben einer frühmittelalterlichen Keramik. Am meisten vertreten waren Funde von keramischer Ware aus dem 14.-15. Jahrhundert, welche er beim Grundaushub des Neubaues von J. Úlehla neben Haus Nr. 70 gewinnt. Sie wurden von Tierknochen und durch Korrasion stark zerstörte Eisengegenstände begleitet. Alle stammen aus der Destruktion eines alten Baues oder einer Abfallgrube, welche beim Baggern erfasst wurde. Die ansehnliche Menge von dünnwandiger Keramik könnte sogar davon zeugen, dass an dieser Stelle ein Töpfer arbeitete. Eine eingehende Analyse der gebrannten Ware wird vermutlich fremde Elemente, vielleicht Folgen der Kolonisation verraten können.

PRŮZKUM PROFILU U PAVLOVA (o k r. Břeclav)

BOHUSLAV KLÍMA, AÚ ČSAV Brno

Severně obce Pavlova tvoří řeka Dyje prudký ohyb, v jehož nárazovém břehu strhávají prudké vody postupně zvětralé části vysoké stěny a udržují tak neustále svěží profil mocnými holocenními sedimenty. V jejich souvrství vystupují dvě oddělené černozemní půdy a objevují se v nich spíše jen ojediněle a roztroušeně pravěké i středověké památky. Nebyla jim však dosud věnována větší pozornost. Na podzim roku 1972 prohlédl profil dr. V. Ložek v rámci výzkumu starého holocénu a získal v sedmi jeho různých úrovních drobné nálezy keramiky a zvířecí kosti. Ač šlo o drobné a převážně atypické památky, přece jen byly podrobně posouzeny jednotlivými pracovníky ústavu, aby mohly být konfrontovány se stratigrafickými poměry. Posudky však nemohly potvrdit geologické předpoklady a napovídaly spíše pro převrácenou chronologii. Tak ve vrchní černozemní půdě (3) ležel velký tuhovaný střep halštatskolaténského období, pak několik dalších fragmentů keramiky velatické kultury (3a, 4), ve spodní černozemi (5) zase střepy mladšího neolitu, doby bronzové (5a), ještě v nižším horizontu (5b) střepy nádob doby římské společně s eneolitickými a konečně nejnáležitějšími (6) malý střep slovanské keramiky 11.-12. století. Na základě těchto rozborů je nutno pokládat tedy nálezy za druhotně uložené a celé souvrství za sedimenty povodňové a hlavně splachové.

Untersuchung des Profiles bei Pavlov. (Bez. Břeclav) Im Ufer des Flusses Thaya stellte Dr. V. Ložek zwei holozäne schwarzerdige Böden und in verschiedenen Lagen Gefäßbruchstücke von mehreren prähistorischen Kulturen fest. Die chronologische Einreichung dieser Funde geht allerdings mit den stratigraphischen Umständen auseinander. Dies zeugt also von einer sekundären Deponierung und davon, dass die abgedeckten Schichtenfolgen durch Überschwemmungs- und hauptsächlich durch Abspülungssedimente gebildet sind.

NÁLEZY NA STAVENIŠTI POLIKLINIKY V POHOŘELICÍCH (o k r. Břeclav)

BOHUSLAV KLÍMA, AÚ ČSAV Brno

Na podzim roku 1971 získal Jos. Benada při prohlídce staveniště nové polikliniky v Pohořelicích několik zajímavých archeologických nálezů. Na jaře následujícího roku je pak sběrem ještě

poněkud rozšířil. Většina z nich pochází z místa, kde bagr vyhlobil v tmavých vrstvách povrchového souvrství větší jámu na vápno ($4 \times 2 \times 2,70$). V nálezech převládají střepy středověkých nádob ze 12.–14. století, provázené zvířecími kostmi, dvěma hřebými (klíneč a hraněný hřeb se širokou nepravidelnou hlavou) a valouny. Tvarově jsou zastoupeny několika málo zlomky silnostěnné větší nádoby, z hojnějšího slídnatého tenkostěnného keramického zboží pak středně velké hrnce, pokličky, odlomená ucha a dna. Jde zřejmě o památky na původní osídlení Pohořelic. Připojují se k rozsáhlějším podobným nálezům, které zde zachraňoval v padesátých letech dr. J. Dezort. Cizími ve zmínovaném nálezovém celku jsou jen dva střepy z období římského. Prvým je okrajový zlomek prstencovité misky. Jemně plavený materiál šedé barvy a povrchová úprava prokazují provinciální keramiku. Druhý kus zachycuje úplný profil menší široké nádoby domácího prostředí.

Funde auf dem Bauplatz der Poliklinik in Pohořelice (Bez. Břeclav). Es gelang hauptsächlich beim Eintiefen einer Kalkgrube mehrere Scherben mittelalterlicher Gefäße aus dem 12.–14. Jahrhundert zu bergen, die von Tierknochen, zwei Nägeln und auch von zwei Scherben von verschiedenen Gefäßen aus der römischen Kaiserzeit begleitet waren.

P O V R C H O V É N Á L E Z Y V L E D N I C I

(o k r. B r e c l a v)

BOHUSLAV KLÍMA, AÚ ČSAV Brno

Na připravovaném staveništi v sousedství svého domu v Lednici zdvihl příslušník SNB J. Říha několik zajímavých nálezů. Prostřednictvím J. Benady tak byly zachráněny tři střepy středověkých nádob z 12. stol., fragmenty mladší tenkostěnné keramiky se slídou, část fosilizované jelení mandibuly a střepy laténské kultury. Tři z nich pocházely z hřebenované tuhované situly a další ze dvou mísek. Při plánované výstavbě rodinného domu bude podobným nálezům věnována zvýšená pozornost.

Oberflächenfunde in Lednice (Bez. Břeclav). vom Bauplatz in der Nachbarschaft seines Hauses meldete J. Říha. Es waren dies hauptsächlich Gefäßbruchstücke aus dem 12. Jahrhundert und Scherben einer latènezeitlichen Situla und von zwei Schüsseln.

N O V E N Á L E Z Y Z P O L I C H N A

(o k r. G o t t w a l d o v)

JIRÍ P A V E L C Í K, AÚ ČSAV Brno

Ředitelství ZDŠ v Polichně předalo muzeu JAK v Uherském Brodě pravěké nálezy, které byly nalezeny v poloze „U sýreny“ i jinde. Mezi nimi jsou zastoupeny dva zlomky sekeromlatů, z nichž jeden je dokonale vybrouten ze světlezelené, černě žilkované horniny a v místě prorutu se nachází po obou stranách ostré hrany, oddělující týl od ostří. Sekeromlaty doprovázejí dvě oboustranně klenuté sekerky. Kameuné nástroje můžeme datovat do období eneolitu, a to především dle jeho starší fáze. Bronzová sekerka s laloky a odlomeným týlem náleží do období BC–BD. Nálezový komplex doplňují dva střepy z keramického těsta, promíseného tuhou. Jeden je jemně žábkován. Bezpečně je můžeme zařadit do mladší fáze laténské kultury.

Neue Funde aus Polichne (Bez. Gottwaldov). In verschiedenen Fluren fand man ameolithische Steinwerkzeuge, ein Bronzebeil mit Lappen und Scherben latènezeitlicher Keramik.

P R E H L E D V Ý Z K U M Ū 1 9 7 2

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulik

Redaktori: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, A. Životská

Na titulní obálce: laténská spona z Rajhradu

Tiskem: Graflia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Evidenční číslo ÚVTEI—73332

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné